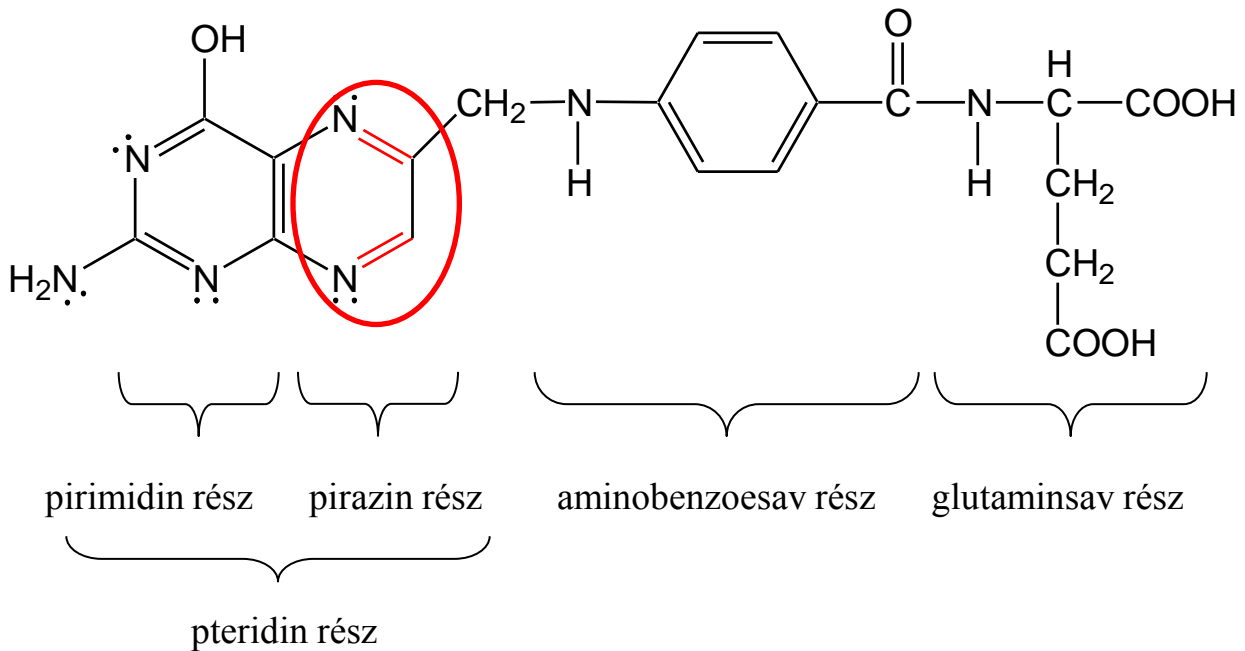
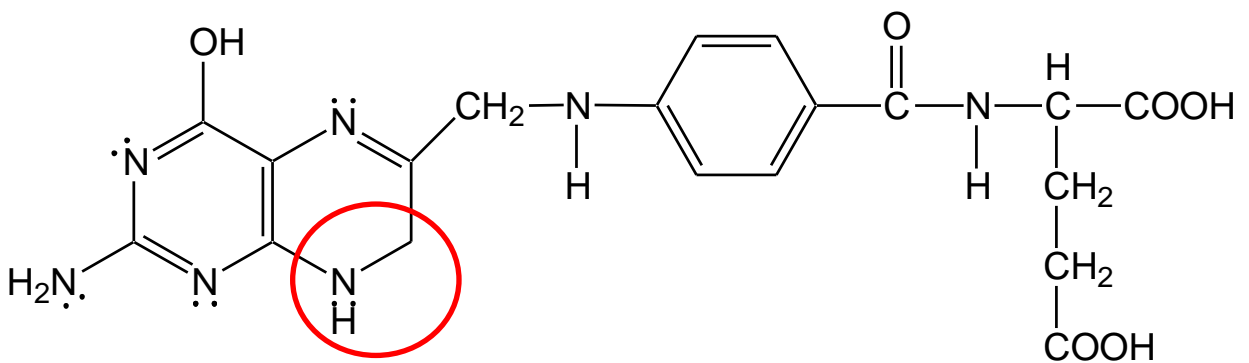

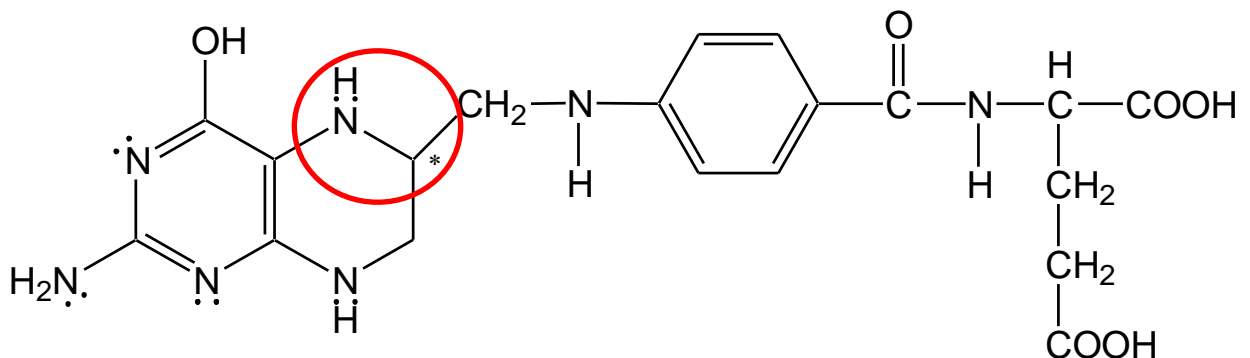
folsav, (a pteroil-glutaminsav vagy B₁₀ vitamin)

dihidrofolsav

tetrahidrofolsav

A dihidrofolát-reduktáz (DHFR, EC 1.5.1.3) mind prokarióta, mind eukarióta szervezetekben életfontosságú enzim, nélkülözhetetlen a normális **folsav-anyagcseréhez**.

Szerepe a tetrahydrofolsav szintjének fönntartása,

- 1) ez a purin- és pirimidinvázás vegyületek, és
- 2) egyes aminosavak bioszintéziséhez szükséges.

gyógyászati jelentősége kiemelkedő :

számos hatóanyag, például

a metotrexát és

a trimetoprim

ezt az enzimet gátolja,

terápiás jelentősége hangsúlyos :

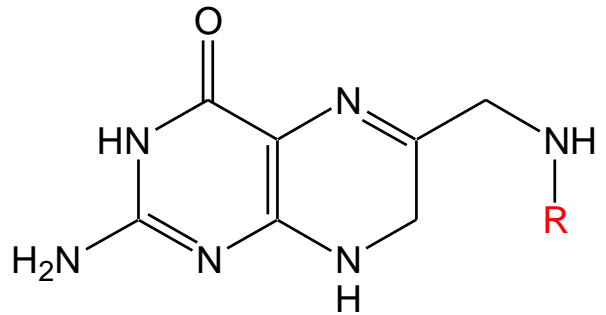
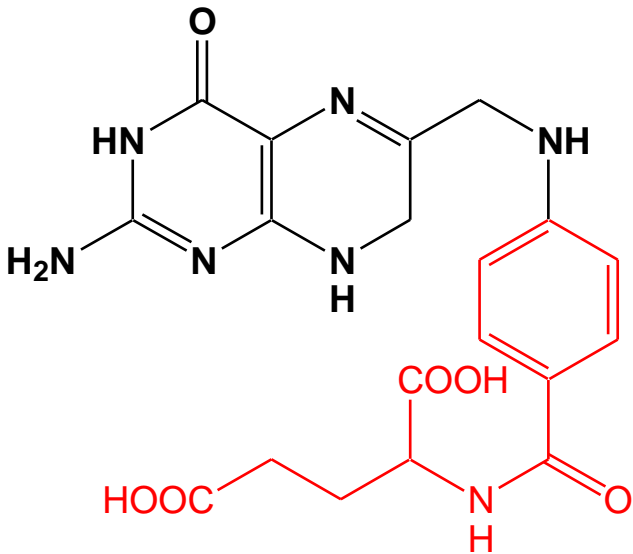
rákellenes és

antibakteriális szerek célpontja.

A FOLYAMAT SZEREPLŐI

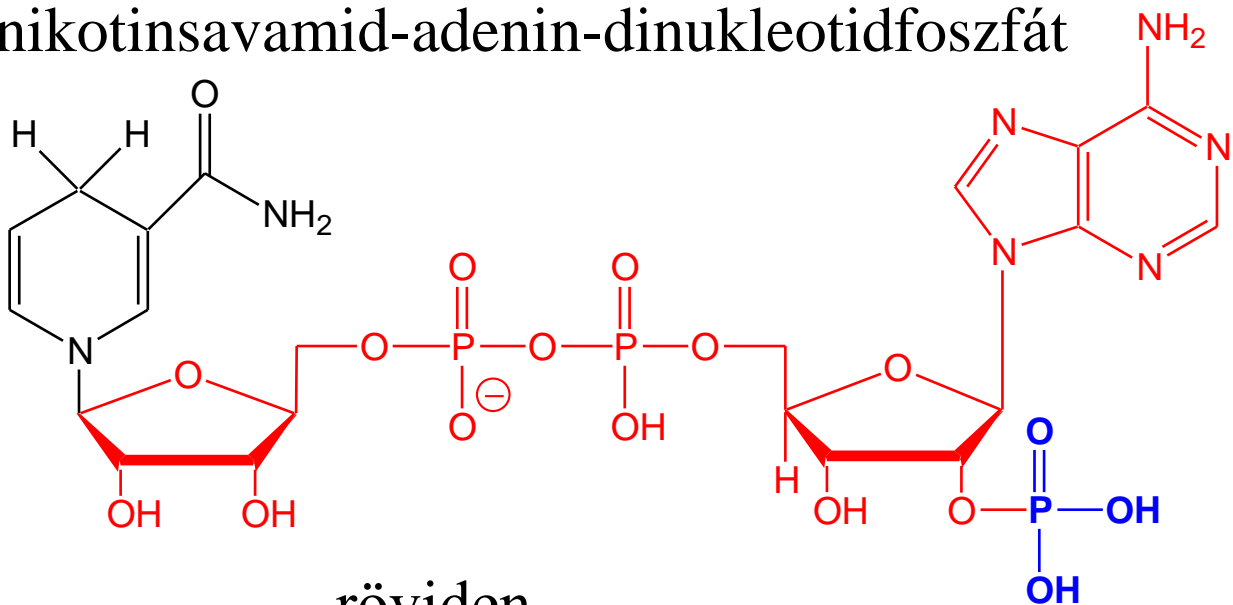
Dihidrofolsav (H_2F)

röviden

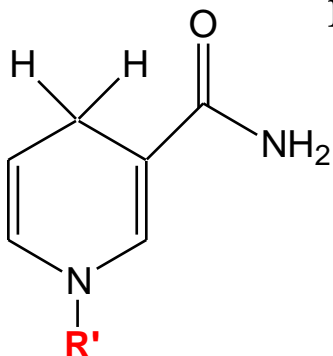

NADPH (NH)

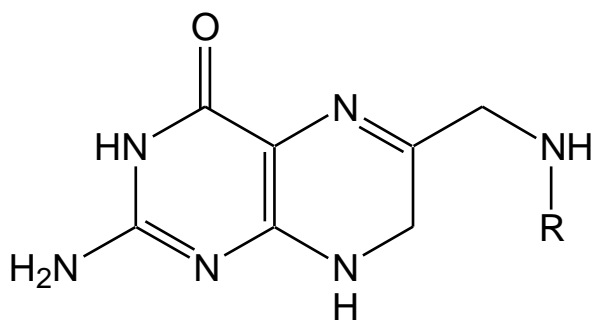
nikotinsavamid-adenin-dinukleotidfoszfát

röviden

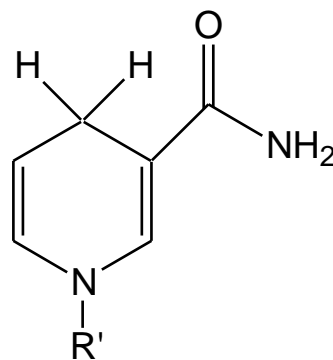

A reakció amely során
a dihidrofolsav redukálódik és
a kofaktor (NADPH) oxidálódik

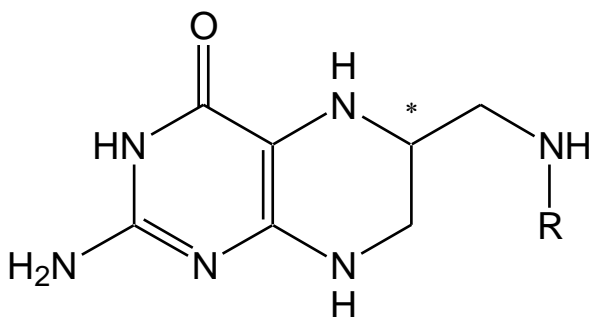
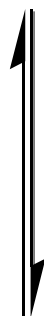

Dihidrofolsav
(H₂F)

+

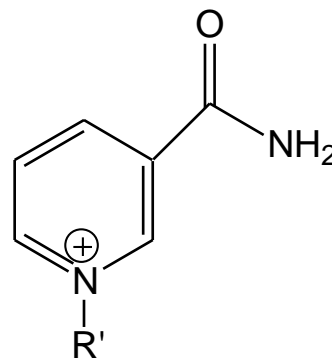

NADPH (NH)

Tetrahidrofolsav
(H₄F)

+

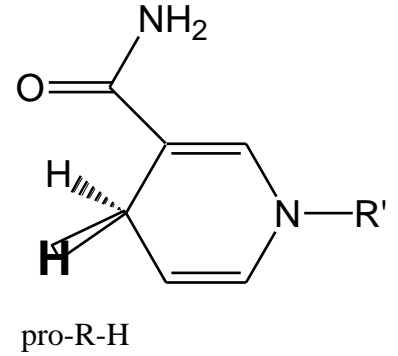
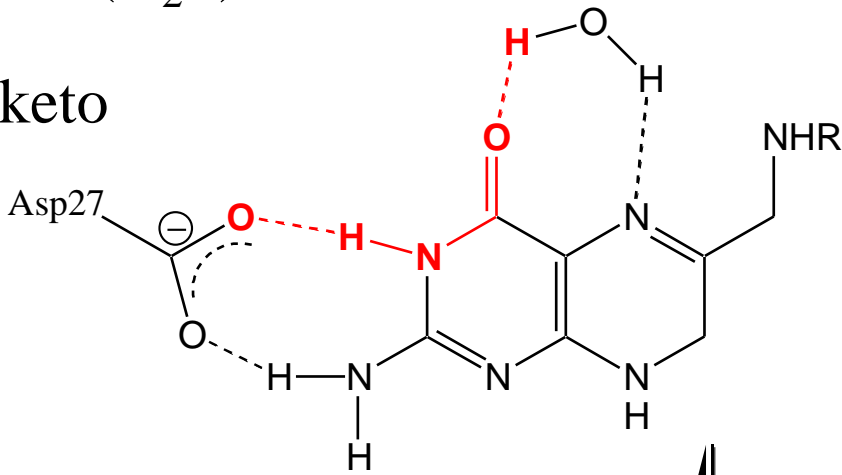

NADP⁺ (N⁺)

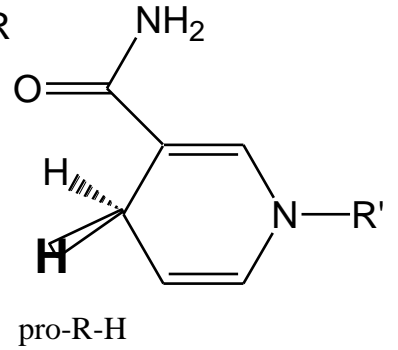
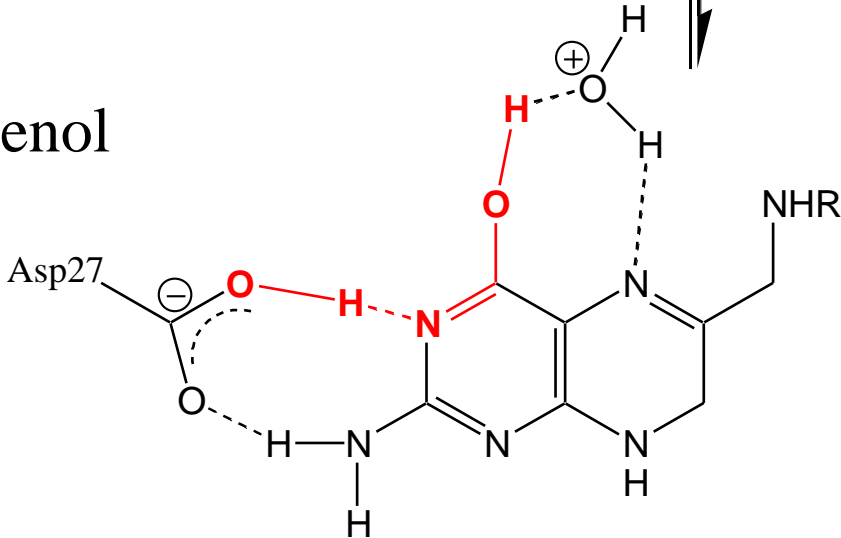
Dihidrofolsav (H₂F)

NADPH (NH)

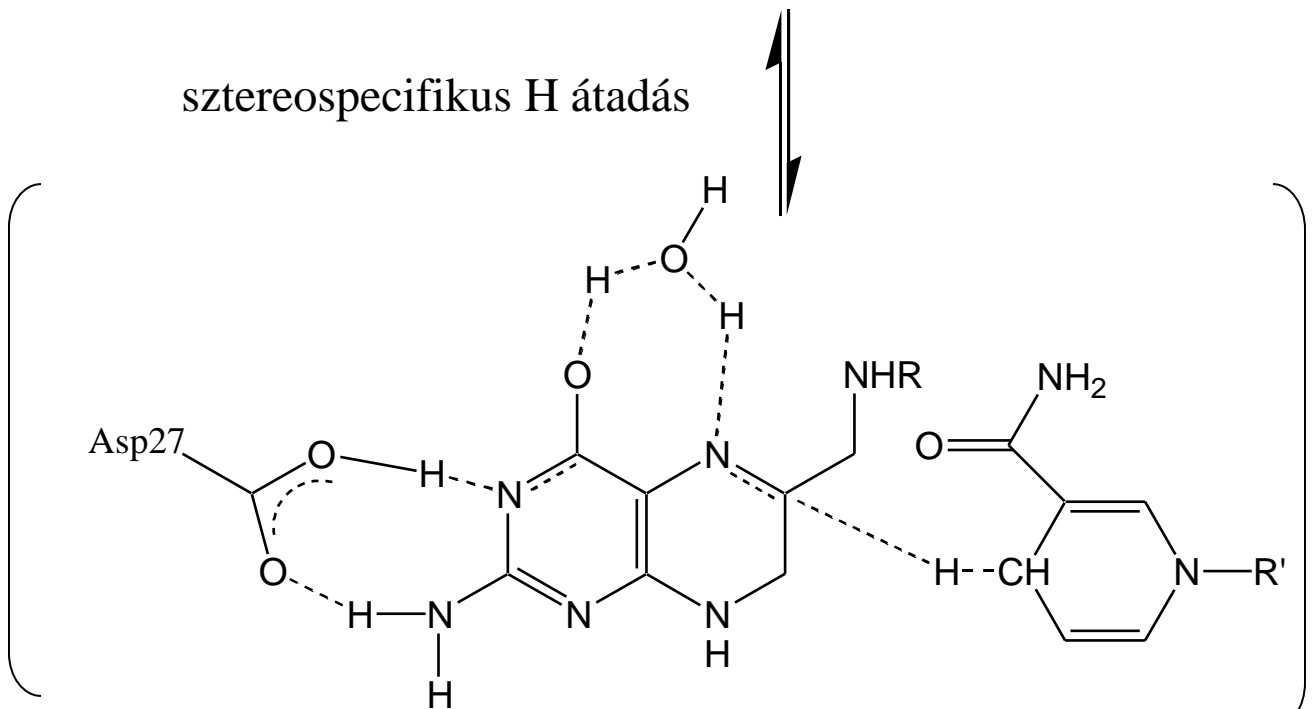
keto

enol

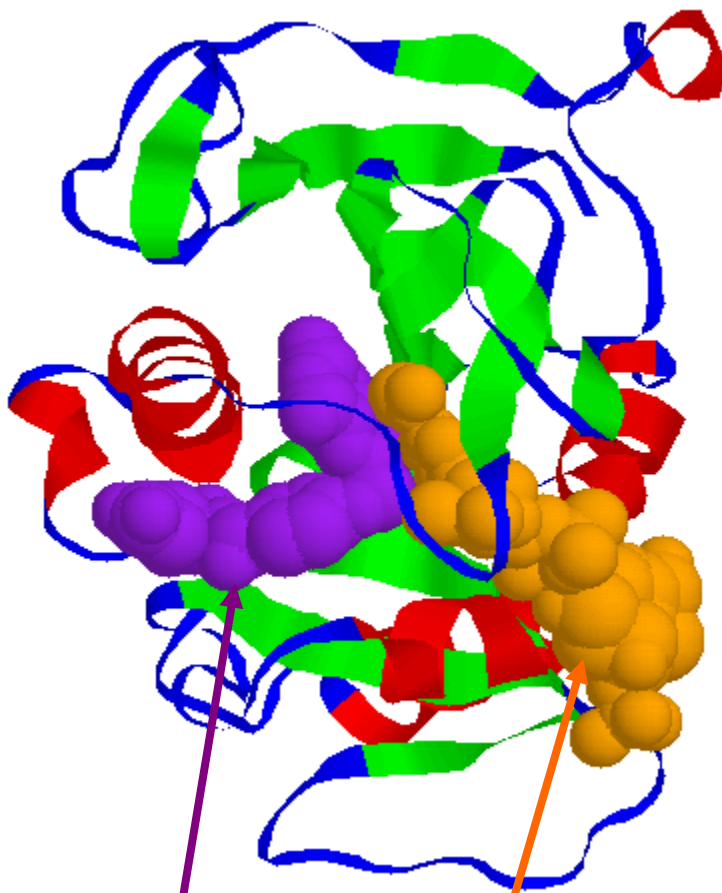

sztereospecifikus H átadás

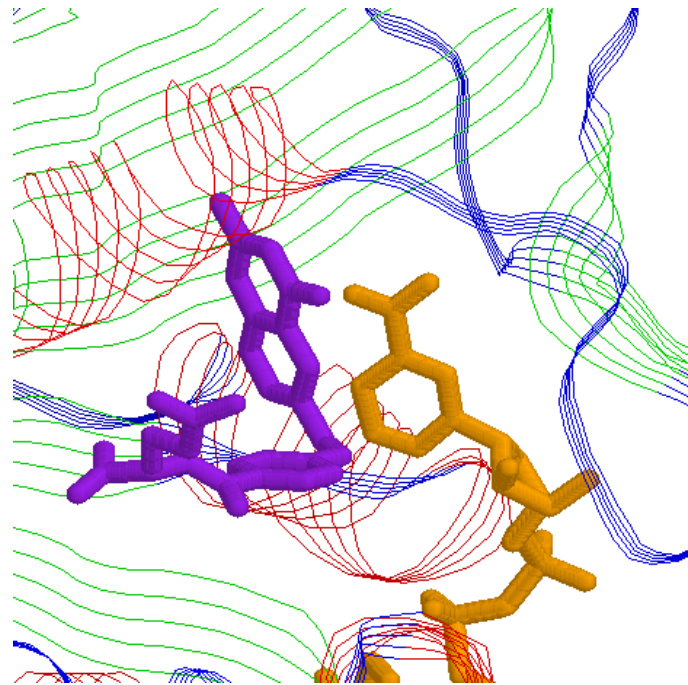
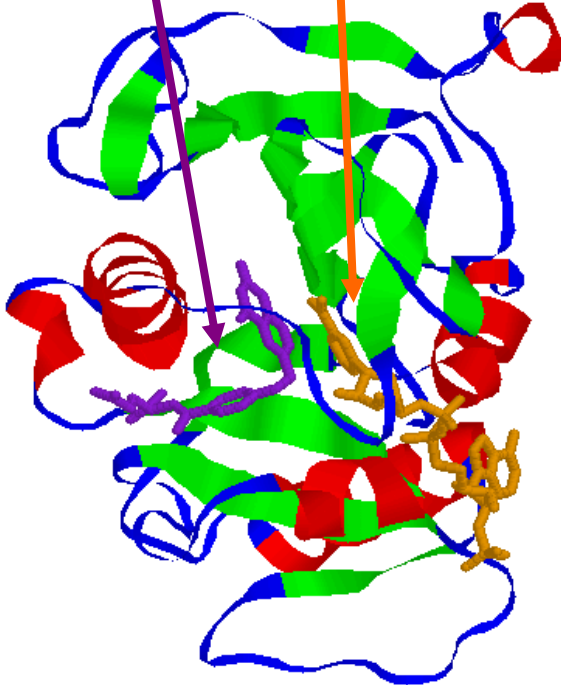
átmeneti állapot

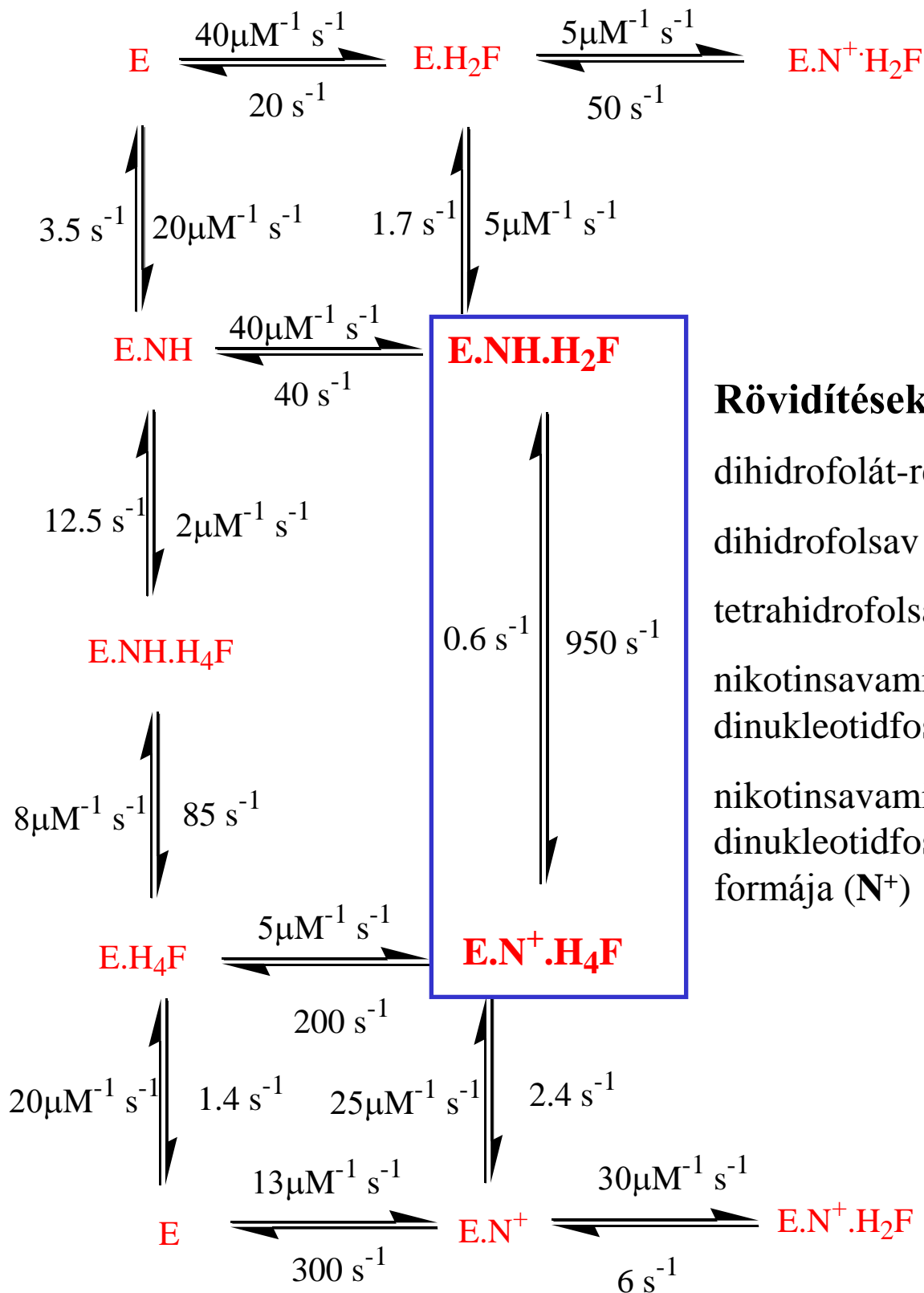
A reakció
a dihidrofolát-reduktáz
enzimben történik

dihidrofolsav

NADP

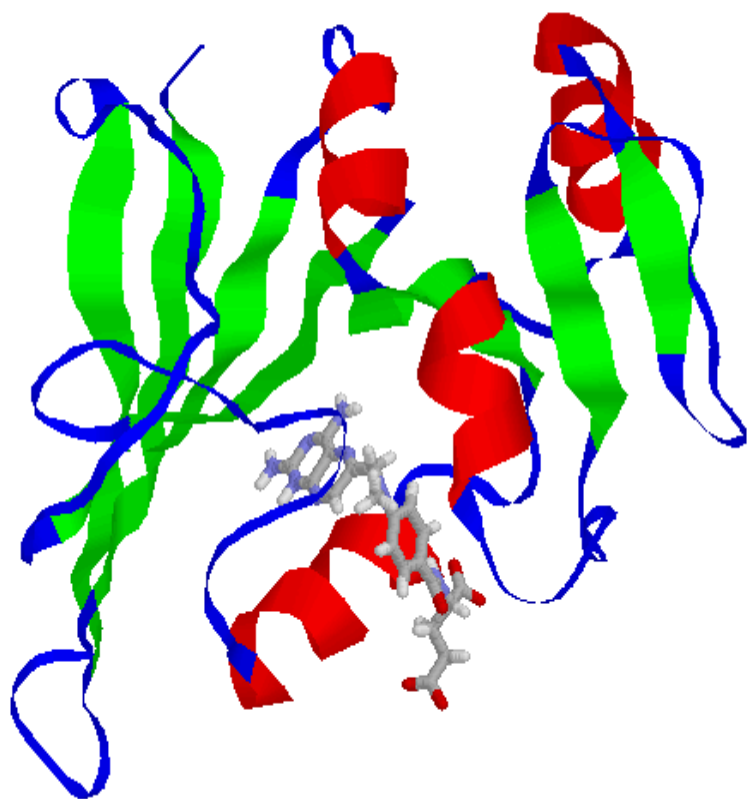
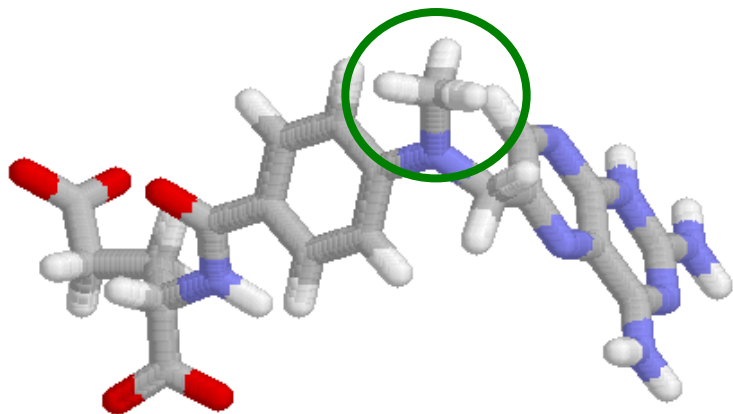

Rövidítések:

- dihydrofolát-reduktáz (**E**)
- dihydrofolsav (**H₂F**)
- tetrahydrofolsav (**H₄F**)
- nikotinsavamid-adenin-dinukleotidfoszfát (**NH**)
- nikotinsavamid-adenin-dinukleotidfoszfát oxidált formája (**N⁺**)

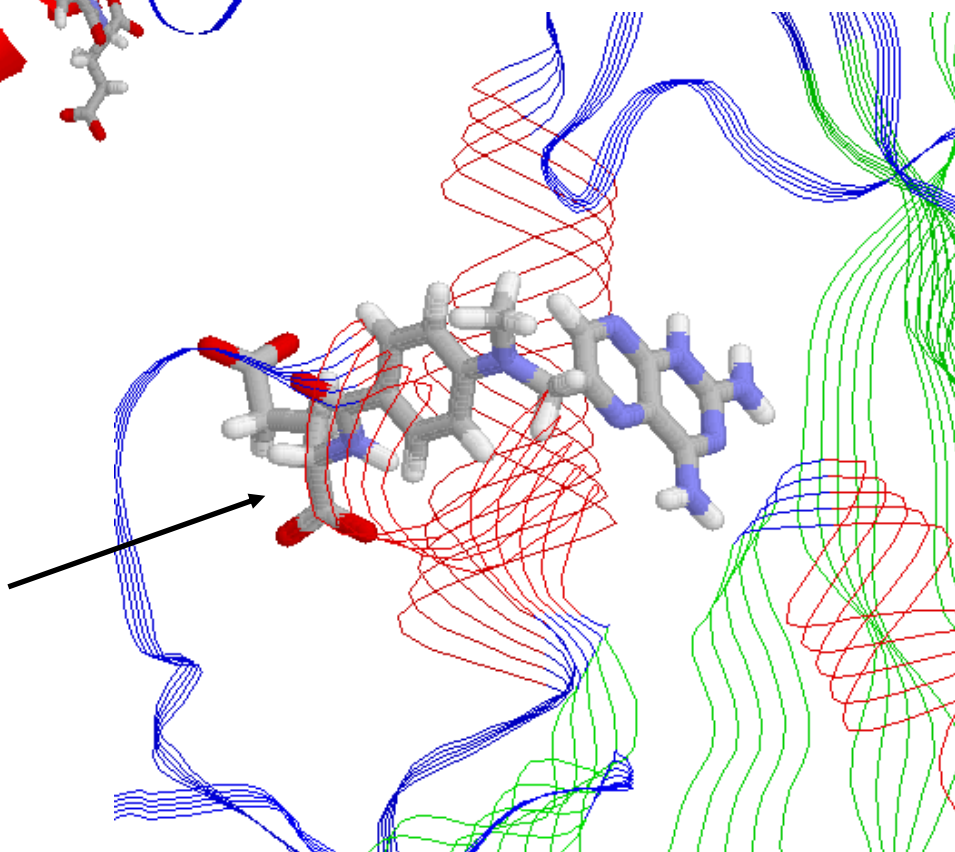
A reakció

a dihidrofolát-reduktáz
enzimben nem megy,
ha egyetlen
extra CH_3 jelen van

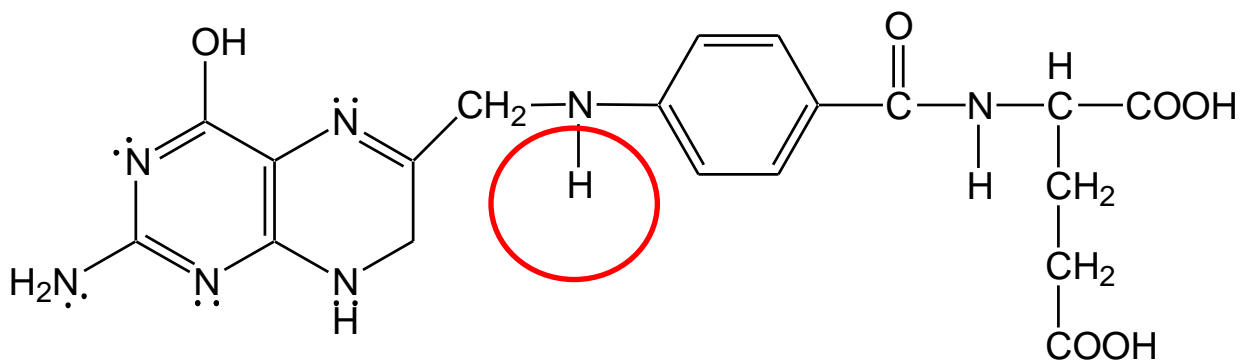

Dihidrofolát
reduktáz
metotrexáttal

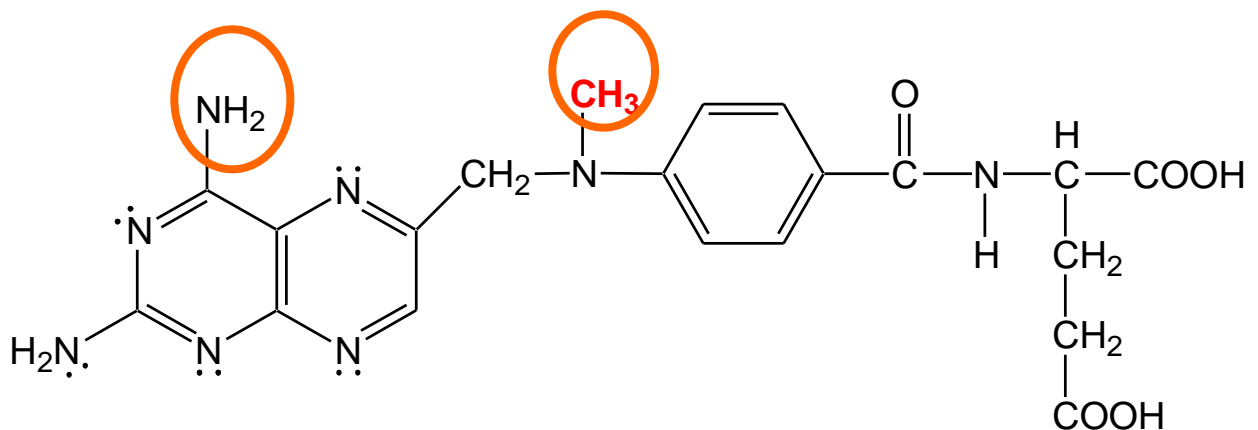
Metotrexát a
kötőhelyen

dihidrofolsav

metotrexát

Az extra -CH₃ és -NH₂ biológiai jelentősége csak a fehérje szerkezetének ismeretében értelmezhető!

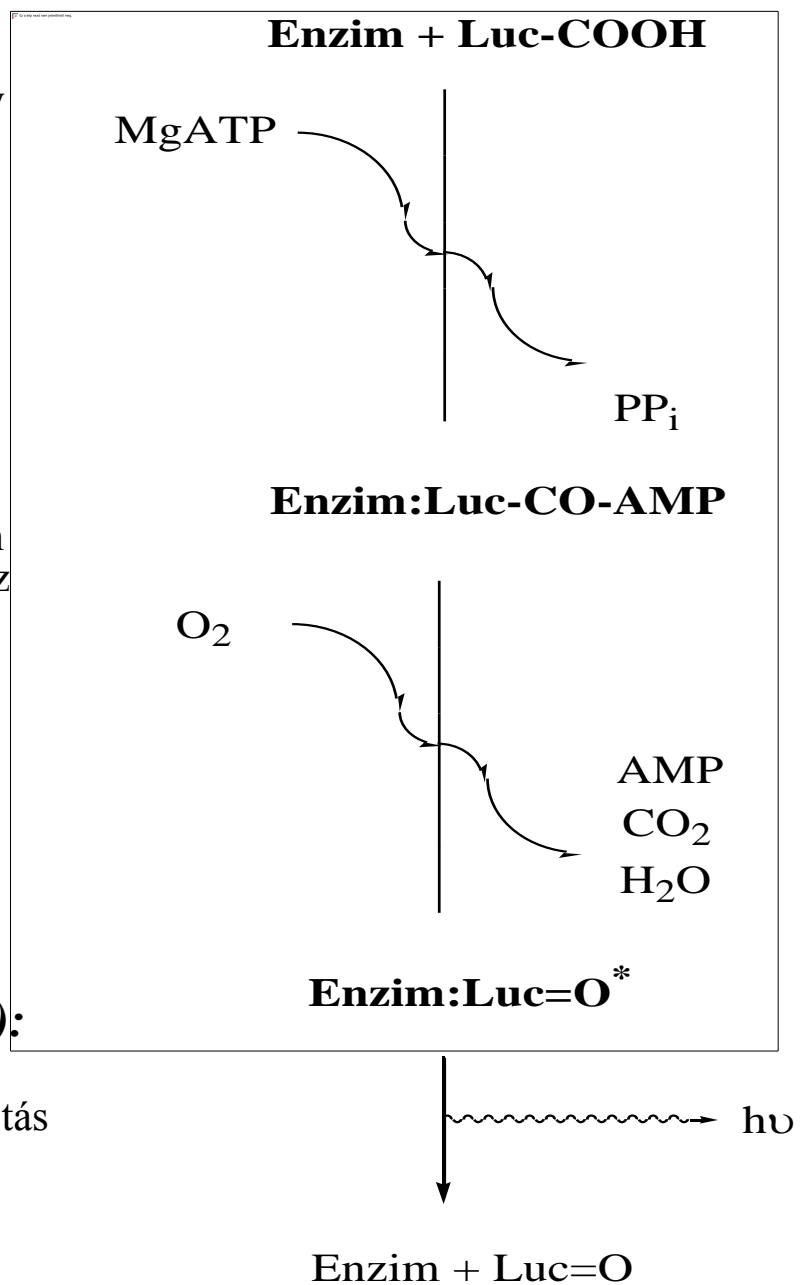

Hogyan világít a szentjánosbogár? Avagy a luciferin szubsztrát átalakulása

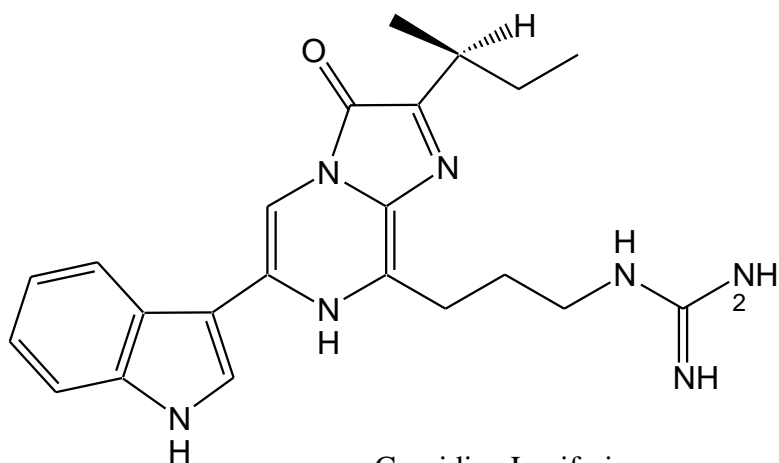
Lucifer → *lux* + *fero* fénythozó

A reakció folyamatának biokémiai áttekintése

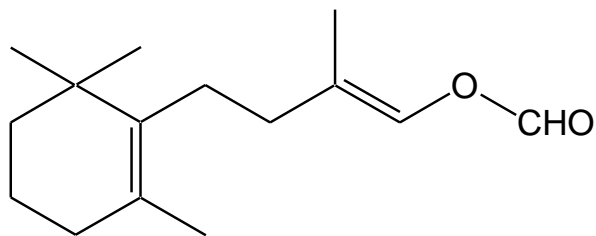
- **I. Aktiválási lépés:**
- Az enzim köti a luciferint, egy ATP felhasználásával pedig aktiválja a karboxilcsoporton keresztül a szubsztrátot.
- **II. Oxidáció:**
- Az oxidáció α -peroxilaktámon keresztül megy végbe, mely az enzimhez kötött gerjesztett terméket eredményez.
- **III. Kisugárzás (relaxáció):**
- Az aktivált komplex a reakció végső lépéseként fénykibocsájtás révén relaxál, létrehozva az alapállapotú végterméket.

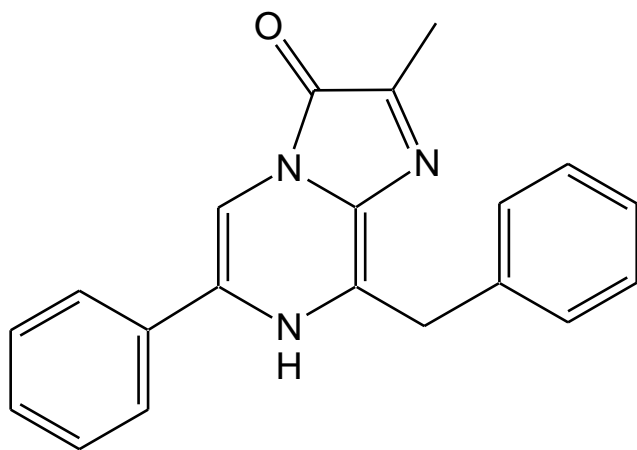
A luciferin gyűjtőnév a luciferináz enzim szubsztrátjait jelenti: oxigén jelenlétében az enzim biolumineszcenciát eredményez.

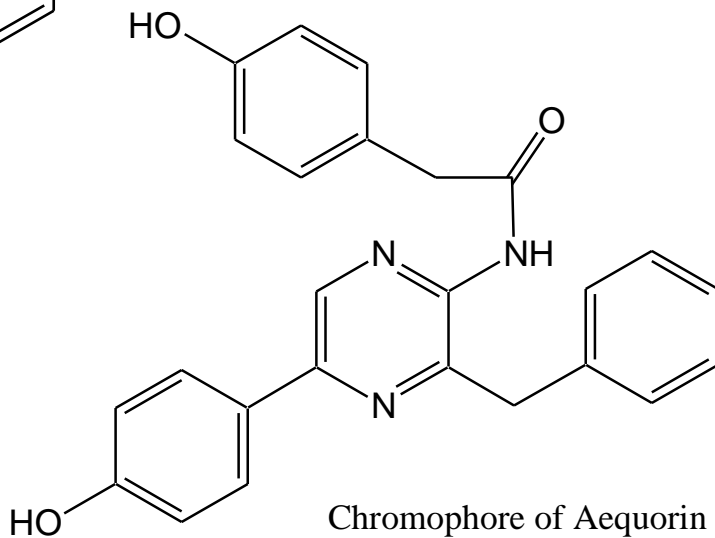
Cypridina Luciferin

Latia Luciferin

Renilla Luciferin

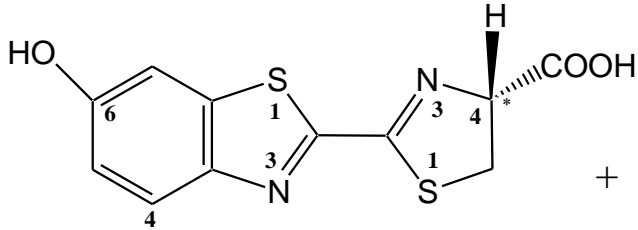

Chromophore of Aequorin

Az aktiválás mechanizmusa

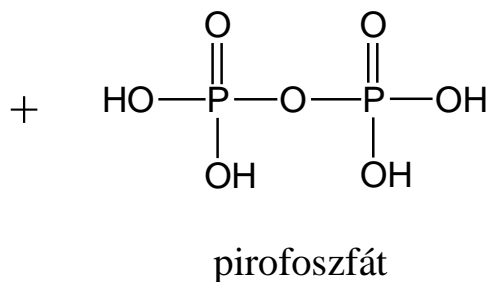
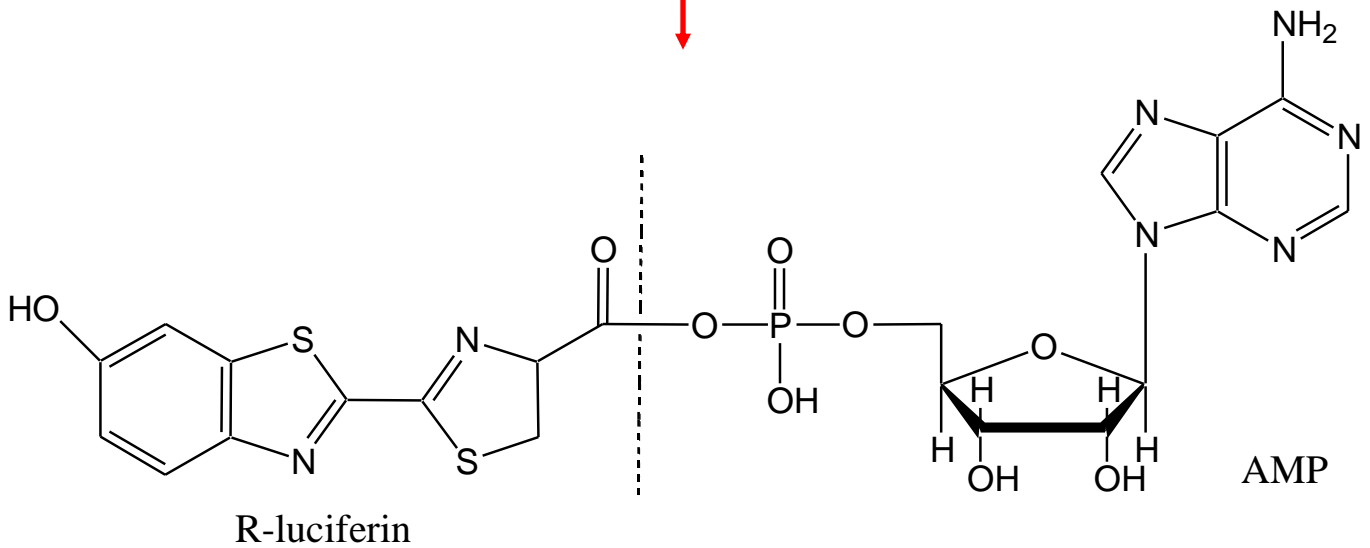
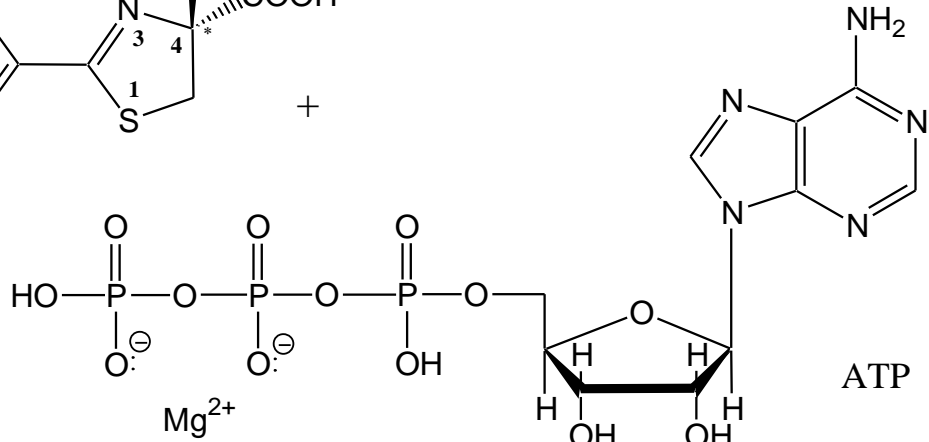
R-luciferin

2-(6-Hydroxy-benzothiazol-2-yl)-4,5-dihydro-thiazole-4-carboxylic acid

Az *R* forma a természetben előforduló, de az *S* forma is mutatja a kemolumineszcencia jelenségét

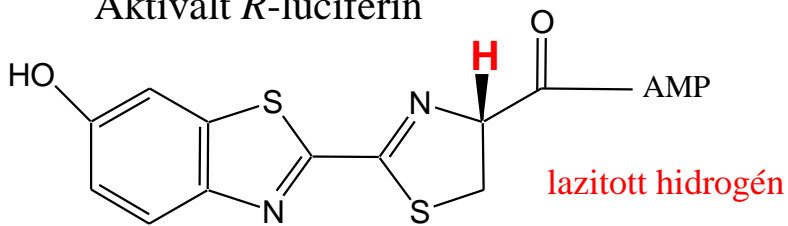
40000 bogárból
izoláltak
néhány mg luciferint

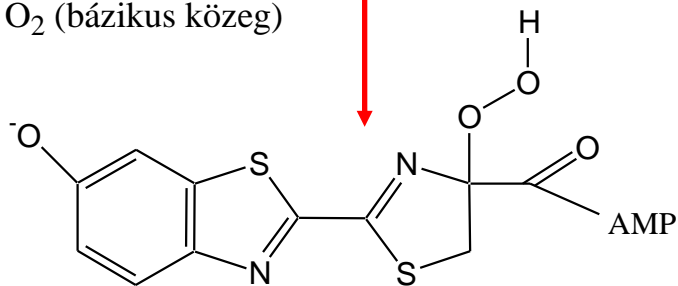
pirofoszfát

Az oxidációs lépés

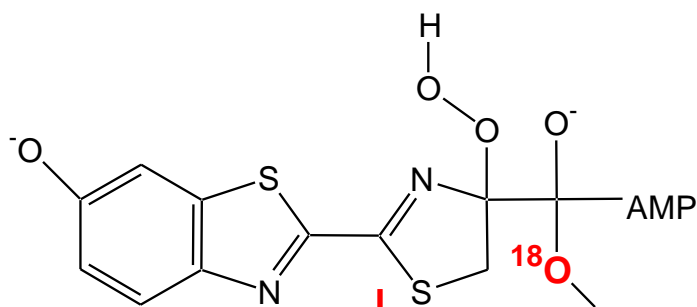
Aktivált *R*-luciferin

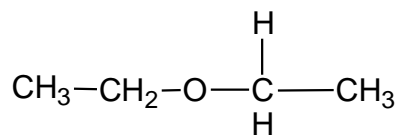
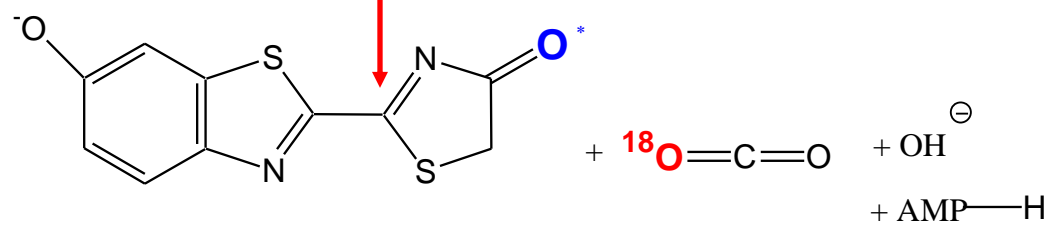
O₂ (bázikus közeg)

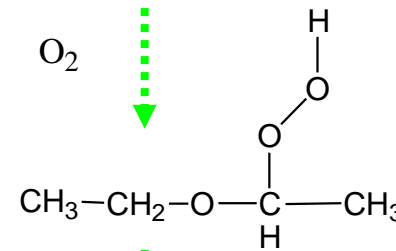
¹⁸O[⊖]
nukleofil addíció

elimináció és
dekarboxileződés

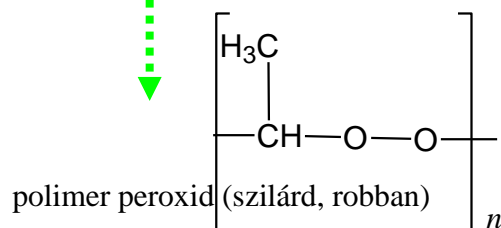

O₂

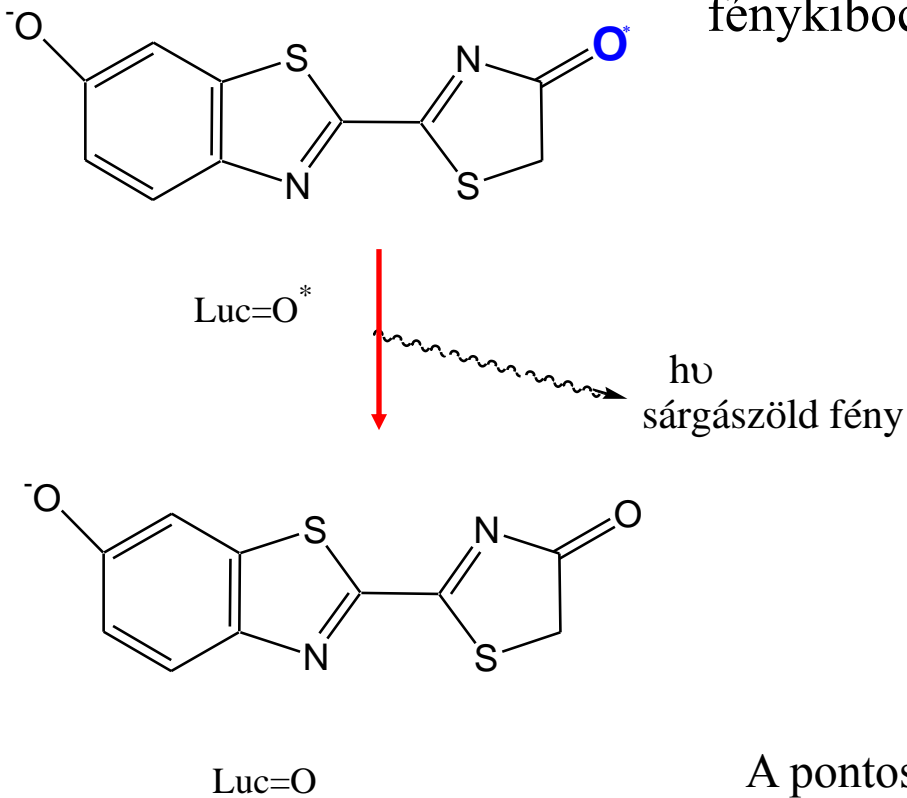
- EtOH

polimerizáció

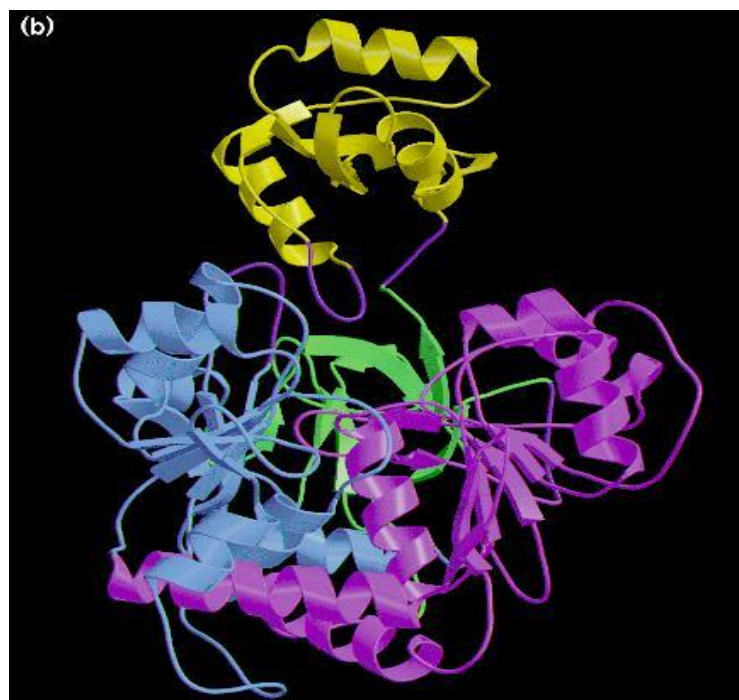
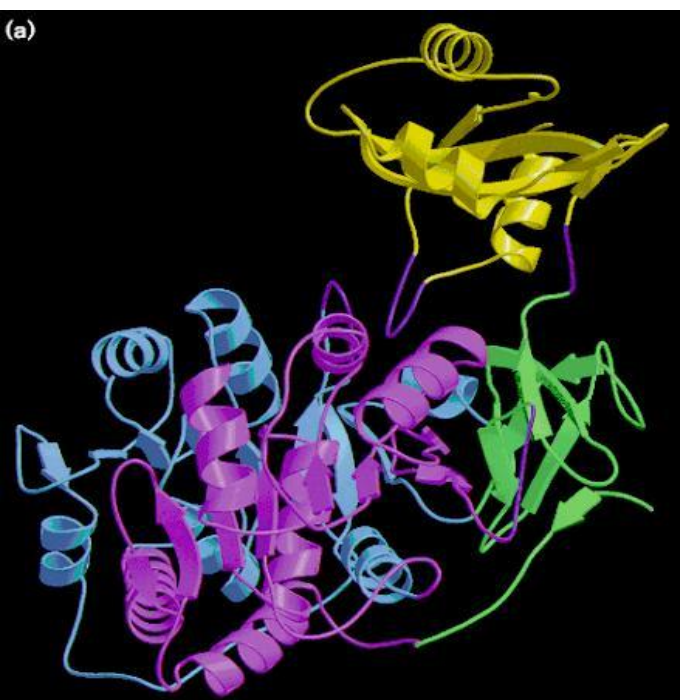

A relaxáció

az oxidált termék gerjesztett elektronállapota felelős a fénykibocsátásért

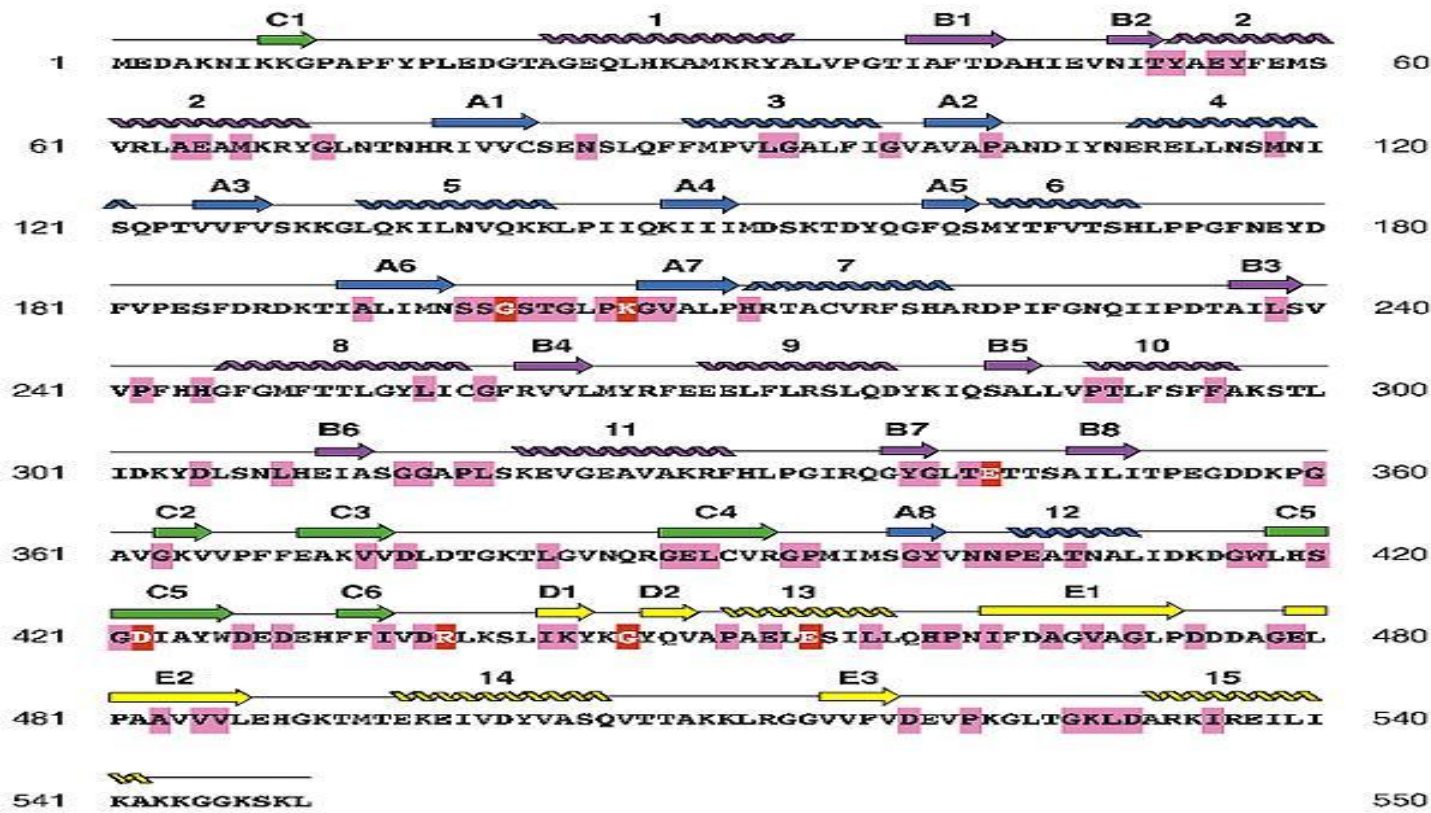

A pontos színt a fehérje, a luciferináz módosítja

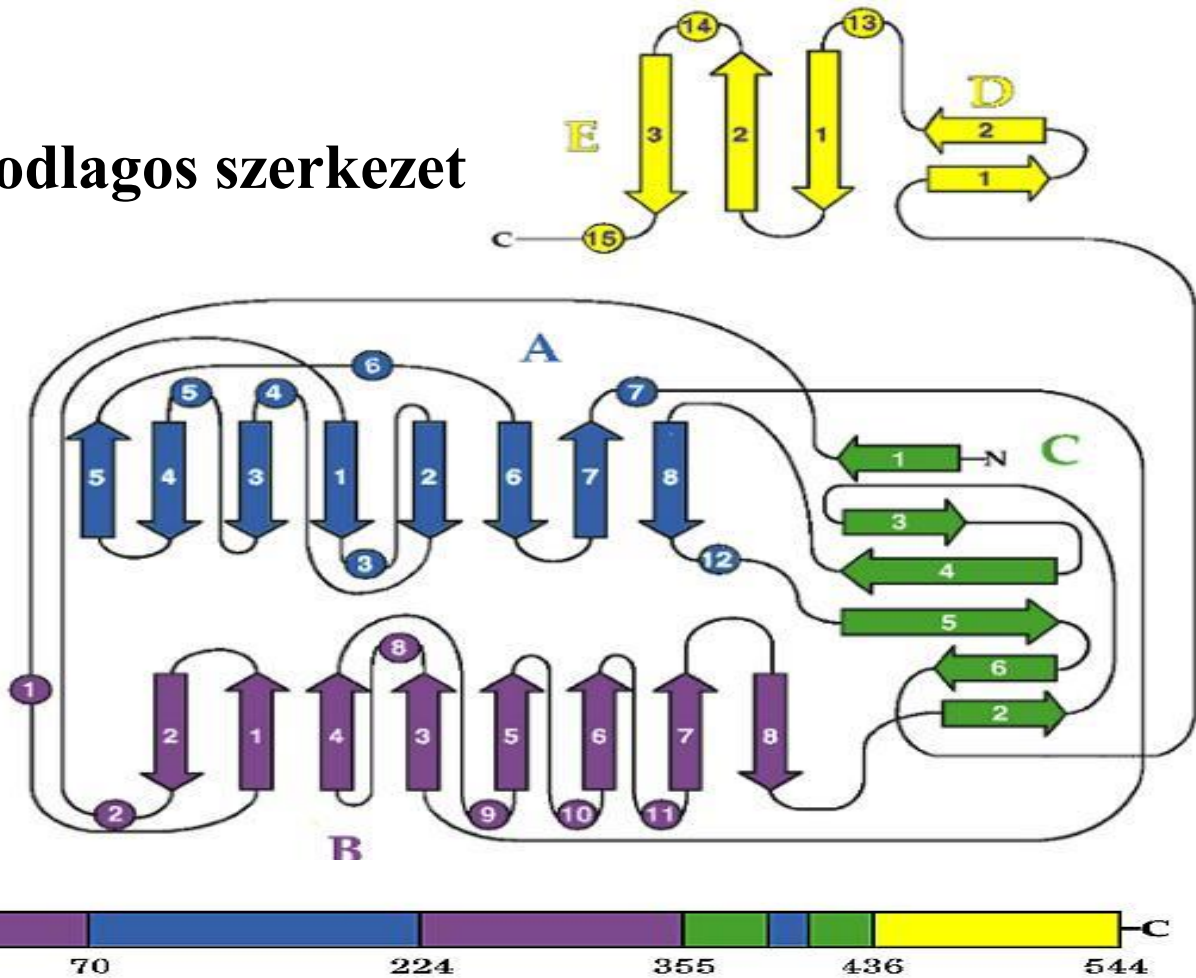
- N-terminális domén: kék (A β -réteg), lila (B β -réteg), zöld (β -hordó).
- C-terminális domén: sárga

Az elsődleges szerkezet

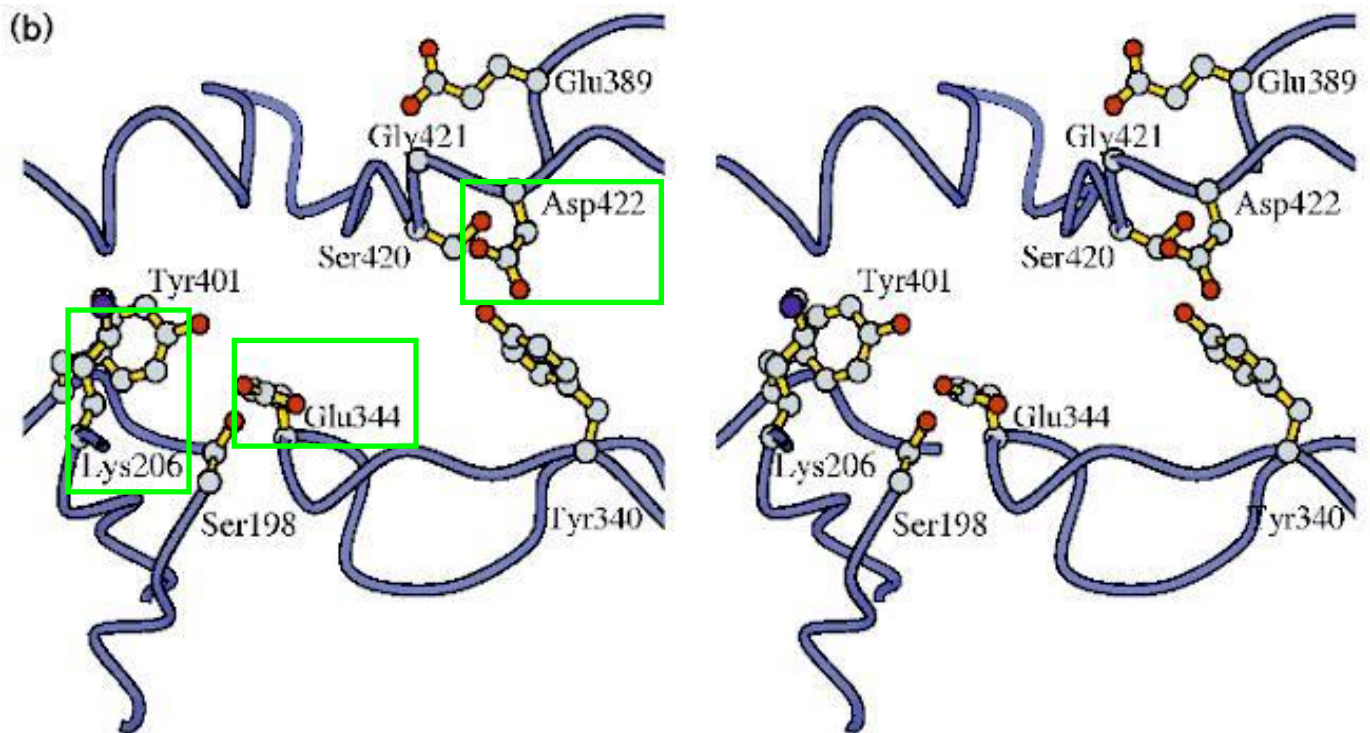
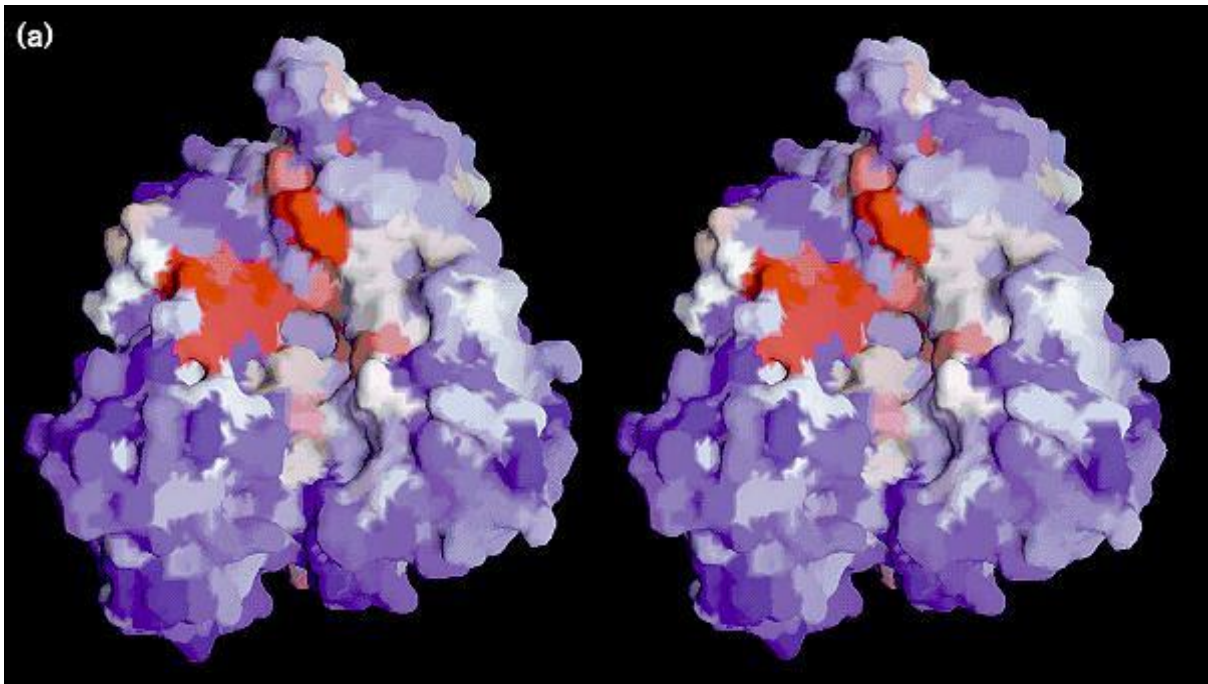

- Invariáns szekvencia (piros), 50%-nál nagyobb homológia: rózsaszín
- (Az összehasonlítás alapját 38 rokon fehérje szekvenciája képezi.)

A másodlagos szerkezet

A luciferáz aktív centruma

- Piros: invariábilis aminosavak (Lys206, Glu344, Asp422)
- Kék: variábilis aminosavak

A luciferin kötődése az árokba

